

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre 5 ft. — kr.
 Félévre 2 ft 50 kr.
 Negyedévre 1 ft 25 kr.
SZERKESZTŐSÉG:
 Bába utca, 1283. szám,
 hova a lap szerkesztési
 részét illető közlemények
 küldendők.
 Kéziratok nem
 adatként vissza.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.
 MEGJELNIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

KIADÓHIVATAL:
 Szikkes Antalkönyvnyom-
 dója, hova az előfizetési
 pénzek, hirdetések és
 minden a kiadóhivatalt
 érdeklő közlemények
 küldendők.
 Nyilvántartásban egy
 sor közlési díja 10 kr.
 Hirdetések jutányos
 áron vétetnek fel.

Az iskolai év végén a szülőkhöz.

Az iskolai év eltelt s itt a nagy vakáció; örömmel gondolnak rá gyermekek és szülők. De hány szülőnek válik öröme keservvé, ha gyermeke a tíz hónapi tanulási eredményéről rossz bizonyítvánnyal tér haza.

A legtöbb szülő ilyenkor aztán abban keres vigasztalást, hogy gyermeke tanulásának eredménytelenségéért magát az iskolát vádolja, kikül a tanítás rendszere és a tanárok ellen. De vajmi kevés szülőnek jut eszébe, hogy a baj forrását és okát magában a gyermekben s főleg a családi nevelésben keresse.

Ne higye senki, hogy ha a tanítás eredménytelenségének egyes eseteiben az iskolát és a tanítás rendszerét okoljuk, már akkor megtaláljuk a baj igazi forrását.

Igaz ugyan, hogy az oktatás rendszere egész Európában még sok kívánni valót hagy fenn. Kiváló tudósok, különösen hírneves orvosok, számos esetben mondtak már keserű igazságokat az európai közoktatás mai rendszeréről. Számosan próbálták századunk idegességét éppen az iskolai túlterhelésnek tulajdonítani, s viszont mások éppen századunk e jellemző vonásában, az idegességben keresik okát a túlterhelésnek és a tanítás rendszerében tapasztalható örökös kísérletezésnek.

Ez aztán olyan circulus vitiosus, a melyből a helyes véleményt megalkotni a nagyközönségre nézve majdnem lehetetlen.

De bármiben keressék is az okát ezen jelenségeknek, mindinkább többen és többen meg-egyeznek abban, hogy a mit Európában a középiskolákban tanítunk, az borzasztó vegyülete az emészthetetlen tananyagnak. Elég, ha e te-

kintben több európai hírtudós orvostanárnak véleményére utalok. — A fejet megtölteni dátumokkal és számokkal, nyelveket tanítani melyeken nem beszélnek, az egyenlő iniciatívát elnyomni hogy helyét a nevek auktoritásával pótolják; teljes erővel és a józan ész feláldozásával kitüntetési fokozatokra és diplomákra törekedni s mindezzel az iskola és a tanárok ellen gyűlöletet ébreszteni: ezeket a célokat tartjuk szem előtt a tanítás törvényileg megállapított rendszerében.

Tagadhatatlan hogy e vádakban nem kevés túlzás is van; de az ilyen vádak aztán — ha tekintélyes tudósok hangoztatják, — nem csuda ha átmennek a nagyközönség ítélletébe. Ez aztán az oka annak, hogy a szülők és a társadalom egy idő óta nagyon szeretik a tanítás eredménytelenségének egyes eseteiben az iskolát, s a tanítás rendszerét vádolni.

Pedig az említett jelenségnek oka és pedig főoka nem az iskolában, hanem a családban van.

Az ember nevelése ugyanis már a bölcsőnél kezdődik s azon tényezők közül, a melyek től függ, kettő a legfontosabb: t. i. a család és az iskola. Ennek a kettőnek összhangos működése képezi a helyes irányú nevelés és tanítás legelső és elengedhetetlen feltételét.

A nevelés nagy munkájában e két tényező szorosan összefügg, egymásra van utalva, támogatniok kell egymást, mert ellenkező esetben az egyik elrontja azt, a mit a másik épít.

Nagy tévedés volna azért azt hinni, hogy az iskola teljesen megfelel feladatának, ha a rábízott gyermekeknek csupán tanításáról gondoskodik s nem törődik azoknak közvetlen erkölcsi képzésével, egyszerűen a szülőkre bízván azt; vagy hogy a család átadván a gyermeket

az iskolának, a további nevelés gondjaitól is teljesen megszabadul. Az iskola úgy, mint a családi kör, a nevelésnek és tanításnak egyformán hivatott tényezői.

Míg a család nevelve tanít, addig az iskola tanítva nevel.

Nem lehet czélunk itt azt fejtegetni, hogy milyennek kell lenni annak a nevelésnek, melyet a család nyújt. Azt sem akarjuk itt bizonyítani, — hiszen köztudomású tény, — hogy a legtöbb esetben a családi kör éppen nem felel meg azon feladatnak, mely részére kitzúve van. Rendesen elhibázza az alapot, a melyen az iskolának tovább kellene építeni.

Itt csak azt akarjuk vizsgálni: mennyire segítik elő a szülők az iskola törekvéseit akkor, mikor gyermeküket további képzés végett a középiskolába, a gymnasiumba adják?

Erről — tisztelet a kivételeknek — eddigi tapasztalatunk nem nyújthat valami nagyon tetszetős képet.

A szülők bizonyára azért adják gyermekeiket valamelyik középiskolába, mert az illető iskola iránt bizalommal viseltetnek, s mert megvannak győződve, hogy az iskola jól fogja őket helyettesíteni. Ha a gyermeke aztán beleollják ezen nézetet, mielőtt őt az iskolába vinnék, s figyelmeztetik arra, hogy azt a szellemi műveltséget, melyre az életben szüksége lesz, az iskolának fogja köszönhetni: ha ily nézetet táplálnak a családban az iskoláról és a tanárokról: olyannal megy oda a gyermek is, mert tudni fogja, hogy az iskola a családi életnek továbbfolytatása.

De — fájdalom — a legtöbb szülő közönye az iskola iránt (voltaképen pedig gyermeke iránt) oly nagy, hogy a közoktatási minisztérium kény-

TÁBOZA.

Iduskának.

Nem hívlek én kis tubiczám
 Kerti rózsabokornak:
 Te csak fak közt rejtezkedő
 Kis ibolyabokor vagy.

Nem mondom, hogy te vagy az ég
 Legékesebb virága;
 Csak a földnek vagy te egy szép
 De nagyon szép leánya.

Azt se mondtam, nem is mondom,
 Hogy én téged szeretlek:
 Kis hulláma van nagyon az
 Igazán mély tengernek!

HARGITAI LAJOS.

Adatok a dohány történetéhez.

Összegyűjtötte: **Egy pipás polgár.**

A dohányzás napjainkban annyira közszokássá vált, hogy a lakoson, ruházaton és eledelen kívül a dohányt is bátran mindennapi életszükségeink közé számíthatjuk, s nem kétlem, sokan lesznek, kik szívesen elolvassák e nélkülözhetlen cikk történetét.

A historikusok előadása szerint a legrégebb népek is füstölgettek bizonyos növényt, mely, hogy éppen dohány lett volna: nem merjük állítani; annyi azonban bizonyos, hogy szintén bódító hatású volt. Herodotos beszéli, miként a seyták a tüzre bizonyos növényt dobtak, melynek füstjétől mintegy lerészegedvén, kellemes bódultságba estek. Az embernek — úgy látszik — általában szüksége van valamire a mi ingerelje, mibe gondjait eltemesse, s innen van, hogy a mákony-evés,

a szesz italok élvezése stb. annyira lábra kapott; különösen pedig a dohányzás terjedésének hiába szegültek ellene a leg hatalmasabb despoták is.

Mi sem akarunk a dohányzás ellen prédikálni, mert hiszen pipászó mellett írjuk e sorokat is, s azt is igen bölcsen tudjuk, mily kényelmetes dolog a feleségi dörgedelmek zivatara elől a pipafüst-fellegek közé menekülni: csupán egy pár adatot közlünk a dohányzók kedvéért e növény történetéből, melynek illatos füstjében elmerülve töltjük nem egy unalmas óránkat.

A dohány amerikai növény, mely Európában a XVI. század folytán honosodott meg. Egy Romanus Pane nevű spanyol szerzetes volt az első az európaiak közül, ki a dohányt használatát 1596-ban tanulta el Szt.-Domingó lakosaitól. Később 1600-ban egy belga kereskedő Portugálba vitt magával dohányt, honnan egy Nikót nevű francia követ magot küldött belőle Párisba, s innen veszi e növény tudományos nevét: herba nicotiana. Az új világrész ajándékai közül azonban egy sem talált annyi ellentállásra, s mégis egy sem terjedt el oly hirtelen gyorsasággal, és oly általános, mint a dohány. Hollandiában nemcsak korán megismerték, de 1615-ben már természetiek és szél-tében használták is; öt évvel később Németországban is ismeretessé lett. A dohányzás mellett a burnót — tobák — is elterjedt, és II. György, angol király ne-jéről írják, hogy sárga dínnyét másképp nem evett, ha csak a kedvelt spanyol burnóttal nem volt behintve. A tubakolás, melyet általában ünnepélyesebb foglal-kozásnak tartanak, nem terjedt el annyira, mint a do-hányzás; azonban éltes nők szeretik, főképp pedig a hivatalosobokban divatozik, mint olyasmi, melylyel másnak néha alkalmatlankodik az ember. Hajdan kor-mánylérfiak és orvosok vetekedve dicsérték a dohány hatását, s mint gyógyszerig égis magasztalták, szivását ellenben a legszigorúbban tiltották, s nagy adók, pénz-

bírságok, sőt különféle testi büntetések által igyekeztek a dohányzás terjedését meggátolni.

Hasztalan! a legszigorúbb törvények sem vezet-tek célra.

I. Jakab angol király nagy adót vetett a dohányra és burnóra; Konstantinápolyban egy töröknek, kit a dohányzáson rajta kaptak, a pipaszárát orrán szírták keresztül s elrettentő példa gyanánt úgy kergették végig az utcákon, egy másik szerencsétlent pedig zsínór általi kivégzéssel büntettek ugyanazon kihágásért. De mind e szigorú példák sem ijesztették vissza Mo-hamed követőt a dohány élvezetétől, kik kéjelmesen eregették a kábító növény-füstöt, s annyira megkedvel-ték, hogy most ők a legerősebb pipázók az egész világon.

Oroszországban 1634. táján orrát vágta le, ha kit dohányzáson rajta értek. VIII. Orbán és a következő pápák közül többen atok alá vetették e növény élvezését; francia orvosok nyilvános felolvasásokat tartottak a dohány ártalmasságáról. De midőn a felolvasók egyi-ke előadása közben maga is nagyokat szippantott bur-nót szelenczéből, az egész hallgatóság harsány kaczar-ra fakadt, és — a ki eddig nem burnótozott, most szomszédjától kért egy szippantást kóstolóra. Dr. John Wesley, az egyházi reformator nagy ellensége lévén a dohánynak, egy lelkésszel azon fogadást tette, hogy soha többé egy pipa dohányt ki nem fog színi. Rövid idő múlva meglátogatta W. az önmegtágadó lelkész, s majd hanyatt esett, látva, hogy az most nem egy, de egyszerre két pipából is eregeti a füstöt.

Magyarországon is szigorúan tiltott a dohányzás, melyet különösen a Királyhágón túli részekben a török-ök terjesztettek el. Feljegyeztetett, — írja Szilágyi Sándor, (kinek gyűjteménye után közöljük az alábbi okmányokat) — hogy 1576-ban Báthory Kristóf egy török követségtől dohányt és pipát nyert volna. Midőn

etek.
 yár
 BACH
 onyokkal
 g) 14 óra a.
 kévénd
 14 óra alatt
 ása mellett.
 ettel
 gonyokkal
 yár
 BACH

6-14

varrógép
 tény fiu

telen volt elrendelni, hogy a gyermeket első beiratásakor a szülő vagy gyám tartozik bemutatni. Képzelnék csak el, mily hatással lehet a tanuló lelkiéletére, ha látja, hogy szülői oly közönyösek az ő sorsa, s az iskola iránt; ha látja, hogy szülői a ház minden aprólékos dolgának személyesen utána látnak, de vele egy évben egyszer sem akarnak elmenni azon helyre, hol jövőjének megállapításán munkálkodnak. A tanár gyakran tapasztalja, hogy tanítványainak szülei majdnem semmi érdeklődést sem mutatnak gyermekük haladására iránt. Gyakran elmennek az iskola mellett, de arra csak ritkán gondolnak, hogy gyermekük fejlődő hajlamait az iskola falai közt is tanulmányozzák.

Az érintkezésnek szülői ház és iskola közt sokkal élénkebbnek kellene lennie. Mert a legjobb akarattal nyújtott iskolai intés és oktatás is kárba vész, ha azt a házi fegyelem nem szentesíti.

A gyermek nevelésében a családnak és az iskolának nemcsak egymással ellenkezniök nem volna szabad, hanem egyöntetű eljárással egymást támogatniok gyámolítaniok kellene.

De vajjon támogatás-e az, ha a szülők vagy ezek helyettesei a tanulók füle hallatára kikélnék az iskola, a tanítás rendszere, a túlterhelés, egyik másik tárgy vagy tanár ellen? —

Gyámolítás-e az, ha a szülők gyermekük jelenlétében az iskola működését elítélik. A tanítás rendszerét hibásnak bélyegzik, ezt vagy azt a tárgyat fölöslegesnek mondják, sőt — ha olykor a gyermek boldogságáért odaadással működő tanár személyét talán tiszteletlen kifejezésekkel illetik?

Mitörténik pedig mindez különösen akkor ha a gyermek egy vagy több tárgyból elégtelen osztályzatot kapott vagy megbukott.

Pedig meg lehetnének győződve a szülők, hogy a hanyag vagy gyenge tanuló a bukás, vagy a javító vizsgálatra való utalás mindig csak hasznára van, soha sincs kárára. Igaz, elismerjük, hogy eléggé fájhat a szülőnek gyermeke elégtelen osztályzata, de soha sem szabad szem elől téveszteni, hogy egy éretlen, elegendő alappal és előismerettel nem rendelkező tanuló a bukását a következő felsőbb osztályba, vétség nem csak az igazságot követelő erkölcsi álláspont, hanem az illető tanuló, annak szülői ellen, vétség az iskola és az állam érdeke ellen is, minthogy ugy ezeknek mint amazoknak érdeke egyaránt azt követeli, hogy mindenki a tehetségének meg nem felelő pályáról idejekorán más pályára utaltassék, olyan pályára a melyre tehetsége van. A gyenge és hanyag tanulóknak

Apafy Mihály 1663-ban Érsekújvár alá ment, a nagy vezér megkínálta pipával, mely miatt egy korábbi furdás következtében megbetegedett; Apafy még rosszabbul lett. Miután pedig doktora a gyomrában levő fekete sárt kitesztítá, „a fejedelem” — írja Czeglédi Dágon leülése előszavában — nagyot monda róla, hogy a tobakfüst szívást ezután eltávolíthatná, melylyel az előtt élt vala, de itt ártalmas voltát megtapasztalván, megutálta és másoktól eltiltá. Az erdélyi törvénykezés ezentúl több ízben tilalmak által akará a dohányzás és tobakolás terjedését meggátolni, de mint a tapasztalás és magok a rendeletek is mutatják, teljesen siker nélkül volt tiltakozása.

Az 1670-ben decz. 1-én Gyulafehérvárt tartott gyűlésen hozott XIII. Articulus (A tobák megtilalmazásáról, és aki behozná, annak büntetéséről,) — így hangzik:

„A tobáknak alkalmosságával minemű romlás követé némely atyánkfiait, nyilván vagyon, másképen is sok pénzét emésztvén meg e hazának az ilyenekkel kereskedők, hogy azért ennek utána senkinek is afféle ez hazában behozni szabados ne legyen, sőt a kinek de praesenti vagyon, post expirationem praesentis dieae csak tizenötöd nap alatt árulhassa, poenája pedig a ki behozza, a legyen, hogy mind harminczadokon, vámonkon, városokon, falukon minden egyébb nála levő jogaival elvétezzék, aki a helybeli tisztek által, a faluban pedig a falubíró is elvehesse, jószágos ur, s Nemes ember pedig ha élvele 50 for., egy ház helyi Nemes ember 12 frt, paraszt ember 6 frt poenája, melyeket a tisztek sub poena articulari tartozzanak exequálni comperta tamen rei veritate. Az paraszt ember pedig, ha a Dominus terrestris elbenni, a büntesse meg, ha pedig a tisz, ugyan a tisz büntesse meg, ide értvén papokat, deákokat és in differentes minden némű rendeket.”

(Vége köv.)

irgalomból való átengedése beleütközik ezenkívül az osztály jobb tanulóinak, valamint általában az előhaladásnak érdekebe is, minthogy a gyengébbek miatt az érettebb tanulók nem haladhatnak úgy előre, mint különben haladnának s minthogy a gyengébbek iránti tekintetből a tanítás álláspontját s a követelmények mértékét néhány fokkal mindig alább kell szállítani.

Hát arra nincs-e többször eset, hogy a szülők az elégtelen osztályzat adását igazságtalanságnak, üldözésnek bosszuálló buktatásnak szeretik minősíteni? Legtöbbször kishitűségből, hanem gyermekük informálása alapján. Pedig semmit sem láthatnának be könnyebben, mint azt hogy a tanár, már állása természeténél fogva is csak abban lehet dicsőséget, ha mennél több jó tanítványt tud felnevelni. Saját maga ellen véltene, ha a rosszak közzé igtatná azokat, kiket a jók közé sorozhatna. —

Keressék csak a szülők gyermekük tanulása eredménytelenségének okát sokkal közelebb s bizton megfogják találni első sorban magában a gyermekben de sokszor önönmagukban, a családi körben s a házi viszonyokban. —

A szülőknek ugyanis mindig tudni kellene: hol van fia, mit csinál, mivel foglalkozik? Pedig hany szülő nem törődik gimnasiunba járó gyermekével! Mehet jöhet a gyermek tetszés szerint. Csatangolhat szerte a városban, csak otthon ne látatlankodjék. Hogy az ilyen fiu napról napra készületlenül jön az iskolába, az nagyon természetes. — S ha aztán megbukik, mégis okolják az iskolát a tanárt stb. —

Aztán vajjon elősegítik-e a szülők a nevelés sikerét azzal, ha iskolába járó gyermekeiktől kérdezzetik vagy előlük szelöztetik a tanárok gyengeit? Elhíhetnék hogy mikor a tanár tekintélyen akarnak csorbát ejteni, sokkal többet ártanak hiszékeny lelkű gyermekeknek, mint a tanárnak kit még szigorúságában is mindig csak a tanítványok iránti jó szándék vezérel. —

A legnagyobb baj pedig kétségkívül ott van, hogy a legtöbb szülő, mikor középiskolába járattja fiát, nem sokat törődik azzal, hogy vajjon van-e annak a tudományos pályára tehetsége és haljama: Nem tartják őket vissza sem az igazgató és tanárok jóakaró figyelmeztései, sem a fiu által haza vitt rosz bizonyítvány.

Minden áron urat, vagy ár-féltéknek nevelni gyermekeikből. Azzal akarják boldogítani, a mi tulajdonképen boldogtalanná teszi. Kell-e nagyobb gyötrelmet, mint egy egész életen át oly munkaközben mozogni, melyhez sem tehetségünk, sem hajlamunk? Az ilyen ur-félékből képződik aztán a társadalomra, hazára és az emberiségre egyaránt veszélyes proletár-osztály.

Ennek pedig oka határozottan a családi nevelésben rejlik. Munkára nevelni a gyermeket nem tartják a szülők ambiciónak, urra nevelni óhajtják. Urra nevelni, az az uraskodásra, mutatni sokat, tudni keveset; nem szolgálni, hanem parancsolni, nem szerezni hanem költeni. Megelégszenek ha a fiu a társalgást és a divatot tudja a munkára nevelés nálunk csak szegény szülők fiainál szokás, ott sem mindenütt.

Ez az oka aztán hogy a magyar társadalomban a kis ur is nagy ur, s a nagy ur keleti nábob. Mindenki ur akar lenni, és senki sem második mindenki első. E hiu versengés teszi tönkre a társadalmat. A szomorú eredményeket napról napra láthatni.

Óhajjuk hogy minden szülő ismerje azokat az okokat, a melyek a legtöbbször megakadályozzák az iskolát abban hogy a tanulók némely részénél sikeres ereményt mutathasson fel.

K. — Á —

Vendégeink.

Ritkán van alkalmunk alföldi kis városban annyira sok kitünőséget üdvözölhetni, a hányan mult hét folyamán meglátogattak Szarvas városát. Jun 22-én d. u. egészen váratlanul érkezett meg nevével együtt Csáky Albin gr., vallás- és közoktatásügyi miniszter. Igaz, hogy a miniszter látogatása alig egy napra terjedt s már vasárnap — jun. 23-án — külön kocsiszakaszában visszautazott a fővárosba.

A miniszterrel egyidejűleg érkezett meg Főtiszt. Dr. Szederényi Gusztáv a bányai ág. ev. egyházkerület püspöke, ki a Pozsonyban tartott érettségi vizsgálatokról érkezett közénk, a főgymnasiumunk kebelében tartandó érettségi vezetésére.

Vasárnap ismét két kiváló vendéget hozott a mi lassú haladású helyi vasútunk. Budapestől jött a közoktatásügyi kormány kiküldötté, Dr. Török Aurél, egyetemi tanár, Csabáról pedig Zsilinszky Mihály, az új csongrád megyei főispán.

A püspöknél — ki rokonának Deihányi Zsigmond főgymnasiumi tanárnak élvezte ismert szívélyes vendégszeretetét — vasárnap délelőtt 11 órakor tisztelt Benka Gyula főgymnasiumi igazgató vezetésével

alatt a gymn. tanárkar. A szelidlelkű főpásztor lekötözött szívességgel fogadta a küldöttséget, s kifejezte a fölötti örömet, hogy alkalma lehet az általa mindig kiváló figyelemre méltott szarvasi főgymnasium fejlődéséről s előnyösen ismert nevelési irányáról ismételt meggyőződhetni.

Nt. Sárkány János lelkész vendégét, Török A. kormányképviselőt d. u. 4 órakor kereste föl a tisztelő tanárkar. Az ezuttal hivatalos küldetésben ide érkezett kiváló tudós sem egészen ismeretlen már előttünk, néhány év előtt megfordult már Szarvason, midőn Kóren nyugalmazott tanárt kereste fel Petőfyre vonatkozó adatok nyérése végett. Már előzőleg a Benka igazgató-tanárhoz intézett levelében valóságos elragadtatással szólott főiskolánkról, melyet csak a legjobb hírek után tanult megismerni, az igazgató üdvözöl beszédére adott válaszból is kisugárzott a tanítványaink iránt érzett lelkes jóindulata, s eleve azon reménynek adott kifejezést, hogy küldetése felől csak legkedvezőbb előterjesztést fog tehetni a közoktatásügyi kormányfal.

Egy óra mulva Szederényi püspök előtanácskozmánya hívta össze a főgym. tanárkart a főiskolai könyvtár helyiségében, melyen a kormány képviselőn kívül részt vettek a fenntartó patronatus részéről. Mélt. Zsilinszky Mihály főispán a békesi ág. ev. esperesség felügyelője Nt. Achim Adam, főesperes és Nt. Sárkány János szarvasi lelkész.

A tanácskozás tárgyát a szobeli éretts. vizsgára bocsájtandó ifjak névsorának megállapítása képezte. Több kevesebb sikerrel kiállott írásbeli vizsgálat alapján szobelire bocsájtattak negyvenen:

Zsilinszky főispán hivatalos dolgai már Hétfőn Szentesre hívták.

Szerdán, a vizsgálatok harmadik napján a főgymnasium disztermében a tanárkar a bizottság tiszteletére közvacsorát rendezett melyre meghívták a pesti orsz. zeneakadémianak itthon időző fiatal tanárait Szendy Árpádot is s nem csak az a valódi művész zongorajátékában volt alkalmunk gyönyörködni de atyja Szendy tanár is ragyogtatta meg mindég brilliansi hegedűjátékát lelkes tapsokra ragadva a jelen voltakat. A kedélyesen töltött együttlétnek csak jfelután szakadt vége.

Csötörtökön az érettség befejeztével Dr. Török a délutáni vonattal hazautazott, előzőleg megelégedését fejezve ki a vizsgálat folyamán tapasztaltak fölött.

Az nap este a szarvasi városi serenáddal lepte meg az épen vacsoránál ülő főpászort, ki pénteken reggel utazott haza saját fogatján Békés-Csabára.

Ujdonságok.

— **Vadásztársulatunk** f. hó 23-án tartott közgyűlésén újlag megalakult, az aláírási ívre tíz tag jegyzvén alá nevét. Eddig a tagok száma 14. Az alakulási idő 6 év, a mennyiben a vadásztársulat bérleti ideje is annyira terjed. Tagokul még szívesen fogadtatnak a jelentkezők. Egyszermind az új vadásztársulat ma délután 5 órakor a kaszinóban tisztújító közgyűlést tart, melyen a kibérlendő vadásztársulatok is meghatározottnak, az árverésre pedig egy tag küldetik ki a társulat nevében, a megjelölt területekre árverezés végett. Az 1887/88-ki kedvezőtlen tél, valamint hiányos ellenőrzés nagyban lepasszította határunkban a vadállományt úgy hogy a község nem tarthat jogos igényt a mult évekhez hasonló bérösszegre, s annak megadására a vadásztársak sincsenek hajlandók.

— **Tanító képzési vizsga.** A szarvasi ág. ev. főgymnasiummal kapcsolatos tanítóképző intézetben tegnap junius 29-án d. e. tartott meg Nt. Achim Adam békesi esperes elnöke mellett a rendes évi tanítóképzési vizsgálat. Az idén végzett öt tanítójelöltön kívül jelentkeztek még négyen, kik magánlag készültek elő a vizsgálatra. A vizsga letétele mind a 9 jelöltnek sikerült.

— **A helybeli ág. h. ev. egyházbau** az egyház-igazgatást ez év július elsejétől jövő év június végéig ismét nt. Achim Adam esperes-lelkész veszi át. Kiknek tehát egyházi elintéztést igénylő ügyök van, vagy a kik anyakönyvi kivonatot szükségelnek, nevezett lelkészi hivatalhoz forduljanak. A házassági ügyek — kivéve a békéltetést — nt. Sárkány János lelkész úrnál nyernek elintéztést.

— **Egyházi gondnokul** a tegnapelőtt tartott presbyteri gyűlésen első helyen Sonkoly Márton eddigi gondnok, második helyen Podány Pál egyházi esküdt, harmadik helyen pedig Uhljár Pál kovács jelöltettek ki. A választó közgyűlés ma az istentisztelet végeztével tartatik meg a templomban.

— **A békésmegyei tanító egyesület** f. év július 4-én M.-Berényben tartja évi rendes közgyűlését következő tárgysorozattal: 1. Egy olvasmány tárgyalása különösen nevelői szempontból. Előadó: Kolozsi Géza. 2. A főjegyző jelentése a lefolyt évről. 3. Az 1890-ik évi közgyűlési tételek kitűzése. 4. Miben áll az ismétlődő iskola nevelői hatása. Előadó: Vaday József. 5. Miként vihatja ki és tarthatja meg a tanító maga iránt növekedéinek szeretétét. Előadó: Gécs János. 6. Az igazgató bizottságnak az árvaház alapítókéjének növelésére vonatkozó előterjesztése. Előadó: Donner Lajos. 7. Egyesületünknek a f. évben aug. 29-án tartandó III-ik egyet. tan. gyűl. végrehajtóbizottságának gyűlésén való képviseltetése. Előadó: Tyehár Karoly. 8. A pénztár megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése s a költségvetés bemutatása. 9. Könyv- és tanszertáros jelentése. 10. A jövő közgyűlés helyének kitűzése. 11. Tárgyalása

azon írásbe legalább 10 tak. 12. T. tása. A közmegeelőzőleg gyűlés fog

— **A** azon mely napában P. sűteményei felszólalás eddig erede tessek tovább ken, s szoldulnak elő. Például van a mult hét L. gyárból posványod korcsmáros Városi közságod!

— **A** ros ifjuság és betegsog latságot. A melve igye sikerre jut táros szám tanuskodna — melyhez gedte át ke jarovitz J. negyest. La lunk a res hiánytalan a szarvas Opausky Mariska K. Juliska. B. Juliska. B. Zsuzsi. Szar rek. Pap L. közül. Rob né. Popjak Horacik A stb. — Ner rosok közü sokre és g tagadhatla szívesen ve nekik, a v melyet a v a példaadá használniol

— **H** lehetnek vasiak műv lapunkból ben, félig a z követke „Ezen vers fegyverkez reget.” Uj t. kollégák mind hatá felfogás ell egészen az Nálunk s fegyvervise hiányaban lyeknek m lakosságná Biztosíthat részéről ne

— **H** János polg hosszas szért fáradt életében c anán fajda

— **C** folyó hól az üzlet és az üzle állatorvosi állás július

— **J** Gróf Karó kielgítőer tiszta jöve ra történt ton kívül okai hogy tek a viga

*) M

azon írásbeli indítványoknak, melyek a közgyűlés előtt legalább 10 nappal előlegesen az elnökséghez benyújtottak. 12. Tisztviselők és igazgató-bizottsági tagok választása. A közgyűlés d. e. 8 órakor kezdődik. A közgyűlést megelőzőleg jul. 3-án d. u. 5 órakor igazgató bizottsági gyűlés fog tartani.

— **(Beküldetett.)** Őszinte részvétellel vagyunk azon mélyen t. Kávénének bajával szemben, ki a minapában Pollak Károly pékmeszter úr rosszul sikerült sütéményei miatt szólalt fel e t. lapok hasábjain. A felszólalás teljesen jogos és alapos, de fájdalom! mind eddig eredménytelen. — Hát tisztelt Kávénének csak tessék tovább is rágódni azokon a sületlen rossz kiflikén, s szolgálgon vizsgálatul, hogy más téren is fordulnak elő hasonló kellemetlen érzést keltő mizeriák. Például városzerte általános a panasz, hogy a szódavíz a mult hét óta mind Réthy S. mind pedig Arenstein L. gyárából ihatatlan rossz. Szomorú, de való, hogy a posványodó holt Körös átka a szikviz-gyárosok és korcsmárosok mesterségére is ólomsúlylal nehezedik. — Városi közegészségügyi bizottság! Jöjjön el a te országod! — **TÖBBEN.**

— **Az iparos ifjuság bálja.** A szarvasi iparos ifjuság f. hó 23-án vasárnap tartotta meg az önképző és betegsegélyező egyesület alapjára rendezett táncmulatságot. A rendezőség költséget és fáradságot nem kímélve igyekezett a nyári táncmulatságot minél nagyobb sikerre juttatni, s a jelen voltak szép száma s a pénztáros számadatai egyaránt tisztességes siker mellett tanuskodnak. A Rohoska Pál által épített térés sátorban — melyhez a szükséges famennyiséget díjmentesen engedte át kereskedéséből, mintegy 30 pár lejtette a Roszjarovitz János fiatal iparos által ügyesen rendezett első negyest. Lapunk egyik barátja sziveségből közölte velünk a részt vett hölgyek névsorát melynek teljes hiánytalan voltaért a felelőséget reá hárítjuk. Ott voltak a szarvasi iparos leány-koszorú következő virágai Opauszky Erzsike Szarka Lina Léva Mariska Popjak Mariska Kraloven nővérek Ruzitska Zsuzsika Bönsziv Juliska Farkas nővérek Frecska Mariska Brachona Juliska Borhely Mariska Litauzski Annuska. Góljár Zsuzsi Szamecz Judit Bobvos Juliska Brauner nővérek Pap Lidia és Eszti, Maginyecz Judit. Asszonyok közül Rohoska Pálné, Kopaszki Istvánné, Liska Samuelné, Popjak Györgyné, Kraloven Imréné Szarka Lajosné Horacsik Andrásné (T-Földvárról) Ruzicska Györgyné stb. — Nem szivesen jegyezzük fel, hogy a önálló iparosok közül csak alig néhányan vettek részt a vezetőségre és gondjaira bizott ifjuság mulatságán, mert tagadhatlan, hogy ha a komolyabb érettebb elem is szivesen vegyül bele a fiatalok ártatlan időköltésébe nekik, a vezetőknek itt is nemesen irányító szerep jut melyet a leendő iparos nemzedék jól felfogott érdekében a példaadás közvetlen hatásával okvetlenül fel is kell használniok.

— **Egy kis felvilágosítás.** Furcsa fogalmak lehetnek „Alsólendvai Híradó” — kisújságnak a szarvasi műveltségi állapota felől. Nevezett lap társ ugyanis lapunkból az öcsödi cigánygarázdalkodásról félig versben, félig merev hivatalos stílusban közölt újdonságot „Szellemes reporter” cím alatt kioldozván, azt következő „nem szellemes” megjegyzéssel kíséri: „Ezen ver megjelése után a város lakossága fölfegyverkezze, — ki hogy tudott — várta a cigánysebreget.” Újdondásunk nevében köszönettel vesszük ugyan t. kollégáinktól a megtisztelő epithetont, de egyszermind határozottan tiltakozunk az olyan tulságosan naiv felfogás ellen, mely a mi becsületes szarvasi népünket egészen ázsiai állapotokban leledzőknek tünteti fel. Nálunk sem divik már a kaszát és futykóst suhintó fegyverviselés, aztán meg van nekünk rendezett tanács hiányában bíróságunk, jól szervezett rendőrségünk, melyeknek működése teljesen feleslegessé teszi a fegyveres lakosságnak apróbb bűnygyekbe való beavatkozását. Biztosíthatunk tehát mindenkit, — hogy a lakosság részéről nem volt fegyveres kivonulás.

— **Határozás** Elhunyt Marsal Anna, Marsal János polgártársunk leánya f. hó 25-én élte virágában hosszas szenvedés után. Nyugodjék békében, pihenni tért fáradt teste a megboldogultnak, kinek a végzet életében csak kint, lelki szenvedést s megtört reményei után fájdalmat juttatott.

— **Csorváson***) Müller Náthán vegyes üzletében folyó hó 18-án éjjeli félegykor tűz ütött ki, mely ugy az üzletet mint a házat egészen elhamvasztotta. A ház és az üzlet biztosítva volt. — Az ujonnan szervezett állatorvosi, és az időközben iredésbe jött szülésznői állás július 1-én választás útján fog betöltetni.

— **Juniális.** A helybeli óvoda által f. hó 27-én Gróf Károlyi féle kertben rendezett juniális annyagilag kielégítően sikerült a mennyben az óvodának 64 fr. tisztja jövedelmet hasznosított. Az erkölcsi siker rovására történt, hogy szépeink közül sokan csak a rácozaton kívül kívántak élvezni az esti jó zenét s nem ók okai hogy páholyok hiányában a „corsóru” kényszerültek a vigan lejtő párok sugárzó arcáról szívók titkos

*) Mult számunkból térszúke miatt maradt ki.

érzelmeit kitalálni. A „rácozaton kivüliek” felsorolásának mellőésével közöljük azon hölgyek neveit, kik az est fényét active emeltek, u. m. Miháfi Melánie-Mihályfi Jolán. Somogyi Juliska. Fischbein Etel. Sziráczi Irén. Krecsmárik Juliska. Fuchs Gizi. Bácska Etel. Kuczaky Ilus, Berger Róza és Vilma. Taus Malcsi Stein Ida. Gál Annus. Szabó Margit. Krecsmárik Teresi. Szendi Lujza és Milus. Koncz Janka és Vilma. Struniró Katicza, Wolfman Aranka és Berta. Majersik Paulin s Menczer Janka és Sterbenec Berta (Oroszáza) Asszonyok közül: Salacz Ferenczné. Dr. Fuchs Edéné Dércei Antalné. Mikolay Istvánné. Mikolai Györgyné. Stein Janosné. Kuczaky Jánosné. Somogyi Elekné. Szendi Gyöngyné. Mérei Miksáné. Menczer Morné. László Vilmosné, Chovan Zsigmondné, öz. Berger Gyuláné. öz. Herold Istvánné. Trunnerné. Szabóné. Fischbeinné. Tauszné. Gálné. Weis Adolfné. Tusán Pálné. Majersik Sománé, Szakál Jánosné. Blaskóné és Roszjarovitz Jánosné. Öz. Urban Karolin. Sónfeld Miksáné. Grünvald Bernátné. (Vége köv)

Jegyző választás Kuczaky Zoltán, városunk szültötte tegnapi napon Pusztasz. Tornyai község jegyzőjévé választottat. Gratulálunk!

— **Kihuzott számok.** A békésmegyei gazd. egyesület által rendezett gépkisorsolás alkalmával a következő számok huzattak ki: **718 17. 94. 522. 934. 449. 62.** Az ezekre esett nyerevények a sorsjegyek beküldése mellett az egyesület titkárnál B.-Csabán avethetők.

— **Kisdedővői vizsga.** Kicska Berta, Krecsmárik Juliska és Marcsek Etel k. a.-ok közelebbre tettek vizgát, — mint halljuk, — dícséretes eredménnyel a budapesti állami óvóképezésében. A három okleveles pályatársnőnek mi is őszintén gratulálunk.

— **Ellilant Herkules** A nálunk is vendégszerepelt Müller Vilmos erőművész igen érdekesen koronázta be mutatványait Szentesen. Mint a „Sz. és V.” írja, ott is lépre ment a könnyen hívő közönség, kíváncsi volt látni azt a vasgyúrót, aki 200 literes telt hordókkal lábdázik és vadonat új vaspatkókat úgy tördel szét, mintha csak hívvány dióhéj volna. De mit lát a valóságban? — Behengerítik a 200 literes telt hordót, a Herkules karjain, mellén, czombjain kifeszül a testszín trikó, a hogy izmai kidagadnak a nagy erőlködésben: de az a hitvány hordó nem enged magával olyan könnyen elbánni, nem mozdul ki a helyéből, kétszer háromszor is neki fog Müller úr s végre — bevallja, hogy ez a kísérlet nem sikerül. Hanem hát ott a patkótörés, azt nézzék. De az se megy könnyen. A közönség már-már zúgni, elégedetlenkedni kezd, mikor végre megcsendül a vas és a patkó ketté törve hull a pódiumra. Bravo! bravissimo! Felzúg a taps. De egy szemesebb ifjú a közönség köréből a pódiumhoz sómpolyog és felveszi a félrelökött egész patkót is. De a ketté tört vas már előre el volt készítve és a Herkules csak bűvészi gyorsaságot produkált, mikor az ép patkó helyett, melyet ketté törnie nem sikerült, a kéznél levő töröttet mutatta fel. Nosza erre megtámadják s ó nyomban kész más patkót eltörni, ha ezért külön 50 frtot adnak neki. A közönség összenéz, az 50 frtot összeadják s felajánlják neki egy patkótörésért. De csak az esetre, ha ő meg 5 frtot tezz az 50 ellen. Tehát valóságos fogadás. A Herkules rááll. Csak szobájába megy — ugymond — hogy kihozza az 5 frtot El is távozik, — de úgy, hogy azóta sem látták. A fölülített közönség várt reá vagy 2 óra-hosszat s csak ekkor vette észre, hogy rútul rászédett. És a morál? — Nem minden festett Herkules erős a valóságban.

Irodalom. és művészet.

Az „Eredeti Magyar Daltár”, a Hoós János által szerkesztett és kiadott magyar zeneszerzők eredeti műveit tartalmazó zenemű-folyóirat, III. évfolyamának 5 füzetét vettük. A füzet igen érdekes zeneműveket közöl. Nevezetesen van a füzetben két terjedelmes és nagy gondalal írt műdal. „A hárfá eredete.” Dr. Szöllösy Attilától. A másik: Melyen miut a Dunán a medre, Gaál Ferencz zenede igazgatótól. Mindkét dalt a művészi kidolgozás jellemzi, s végül tartalmaz egy könnyebb modorban írt népdalt Hoós Jánostól Tompa Mihály „Kicsi madár a pacsirta” kezdetű szövegére. A melléklet jelenleg is igen gazdag a mennyiben 8 gyermekdalt hoz, a melyek iskolai dalokul is a legcélszerűbben használhatók föl. A pártolásra méltó zenemű-folyóirat előfizetési ára: egész évre 6 félre 3 frt. Előfizetheti bármely könyvtáros útján és a szerkesztő-kiadónál Déván (Hunyadmegye).

CSARNOK,

EGY NŐI SZIV REJTELMEI.

BESZÉLY.

— IRTA: SIMONCSICS EMIL. —

(Folyt)

De hogy lett a grófból nevelő? hogy jutott épen ide hol Elvira tartózkodott?

Emlékezni fogunk olvasóim, hogy Elvira, férjének bizalmatlansága következtében, a jövőt a legiszonyúbb szinben látván, a szerelmet férje iránt szive mélyében megőrizte ugyan, de azért mégis elhagyá. A gróf rögtön utána utazott, bejárta a külföld nagy részét kétségbeesés és bánat érzetével szivében — de nejét nem találhatta föl. Nem kimélte magát — hol csak sejté hogy nejét feltalálhatja oda utazott, — mind hasztalan — Romvári grófnéról pedig nem volt tudomás a, legalább neje ezen rokonáról ki éveken át Németországban lakott, mit sem említett soha. Így teltek el hónapok — a gróf kétségbeesett élete olyan lett mint a delejtüt vesztett hajóé. Teljesen lemondott a reményről, hogy nejét valaha feltalálhassa, — és az élet izgalmában keresett szórakozást, — szüntelen utazott — szórta a pénzt, élvek mámorába folyta bánatát. Alig volt furdohely, hol nem beszéltek volna egy magyar gróf hallatlan könyelmű játékáról egész vagyont dobott néha a Roulette-ra nem örült ha nyert, és nem bánta ha vesztett — csak hogy folytonos izgatottságban tartsa magát. Így került ismét Pestre, és ott azon szomorú tapasztalásra ébredt, hogy vagyona nagyon csekély értékre apadt le. de ő ezen sem busult mit neki vagyon gondolá, ha nincs mellette az, ki drágább volt neki minden kincsénél — imádott neje. Ezen időtáiban jelentkezett nála egy gyászba borult agg nő. A bánat mély barázdákat huzott arcán elveszté azt ki legdrágább kincse volt reményteljes fiát elveszté a gróf keze által pártájában. E nő a szerencsétlen Réthy Béla anyja volt. Nem tett szemrehányást nem könyezett a gróf előtt könyei már kiapadtak, de szemrehányólag leritt róla, — hogy „elvetted egyetlen gyámolómat, fiamat s most koldus vagyok”. A gróf nem állhatta ki e nőnek tekintését tudta hogy valamit mondan akar, de nem várta be, futott mintha furiaak üldöztek volna — futott ügyvédéhez, és más nap az agg nőnek egy okmány kézbesítettett, mely őt a gróf még meglevő csekély vagyonának urává tette, — valóságos kincs a szegénynek.

A gróf e naptól kezdve eltűnt senkisémet tudta hová bujdosott a nagy világban de vigaszt talalt azon gondolatban hogy az agg nő megajándékozása által a sorsot némilig kiengeszelé.

Oda adta mindenét saját keresetére volt utalva és így önmagára róta a vezeklést hogy kiengesztelje a sorsot feltett szándéka volt kényerét munka által megkeresni. Nevelői állást foglalt el egy főrangú családnál — így került egyszer a családdal karlsbadi furdóba Mindenki érdekléssel nézett a halvány bánatos arcú magas férfitra sejtették, hogy nem mindennapi egyén, de multját kifürkészni senki sem volt képes

Egy napon az idegenek könyvében, lapozgatott a gróf és egy név tünt szemébe Romvári grófné és rokona Elvira D-ből. A gróf nem bírt magával anyira izgatott volt, hogy az őt környező furdóvendégek bálmulva néztek reá.

Nem került egy félóra és kijelenté a családnak melnyél nevelősködött, hogy el kell utaznia igen fontos ügyben — nem szivesen látták távozását becsülte finom modora szelleműs társalgása és sokoldalú ismeretei miatt.

A gróf egyenesen D. városba tartott. Itt pénzzel s jó szóval mindent elkövetett, hogy Romváriné kifürkésze — hasztalan törekvés senkisémet tudott róla semmit. A gróf már kétségbeesett. fontolgatni kezdé hogy ha Romváriné, kiről sohasem hallott semmit — itt laknék is — következés-e hogy a vele utazott Elvira neyü hölgy azonos nejevel? Már lemondott és visszaindulni készült midőn a helyi lap egyik hirtetése magára vont a figyelmét.

„Romvári grófné D. város mellett lévő jószágára hét éves fia mellé nevelőt keres”

A gróf ismét új reményeket táplált egy hang szivében azt sugá — hogy ott van az kit keres, rögtön irt a grófnénak, — és pár nap mulva, a mint láttuk — Romvári grófné házában volt.

(Folyt. köv)

Felelős szerkesztő: Varga József.

Hirdetés.

Egy 2-3 gymn. osztályt végzett

jó családból való fiu

t a n u l ó u l

azonnal felvétetik Mikolay Pál vegyeske-

reskedésében Szarvason.

1-3

legkitűnőbb óvszer valamennyi rovr ellen!

Ezen legújabb kiváló különlegesség megjelölésével és gyorsasággal pusztít el iktásokban, konyhákban és vendéglőkben mindennemű ferget, nemkülönben hazialattainkon, istállóban, növényeken, üvegházakban és kertekben.

Valódi minőségű „ZACHERLIN” csak: névalírás és védjeggyel ellátott eredeti palackokban árulják. A mi nyitott papírosban merítik ki, az sohasem „ZACHERLIN”-fele különlegesség!

Kaphatók Szarvason: Nyácsik Soma, Réthy Sándor, Gyoma; Weidinger György, Madoy Ágoston, Mező-Berény: Pili, Márton, Urszinyi Sándor, Oroshaza: Vandlík János, Paloczky Lajos, Poschwitz Cornél, Kun Szt.-Márton: Vágó és Társa, Szentes: Dobray Sándor, Török-Szt.-Miklós: Külléy Béla.

Legjobb asztali- és üdítőital.

Ezánk legkedveltebb **savanyuvize**

ÁGNES FORRÁS

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő felsége József főherceg, és ő felsége Milán szerb király asztalán rendes italul szolgál.

Konstantinápolyban, Alexandriában, legkedveltebb Fiumében is éppúgy mint hazánkban általában a kolera megbetegedések után a savanyúvíz gyógyhatásának bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóink, kik ezen ásványvizet akar borral, szőlőszőlőre, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használni, kérjük azt rövidítve

ÁGNES

forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemű közönségnek Ásványvizünket szíves jöndülatába ajánlván, maradtunk teljes tisztelettel az **ÁGNES**-forrás kutatóközlésére Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb kir. udvari ásványvíz-szállítóvállalat
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Raktár Szarvason: Nyácsik Soma és Réthy Sándor uraknál.

Ma a legkedveltebb, és legelterjedtebb lap!

Összetevésének kikerülése végett azonban csakis PESTI HIRLAP irandó cím gyanánt.

„PESTI HIRLAP”

12 éves múlt áll a **Pesti Hirlap** mögött. Tíz év alatt vitta ki, hogy a legelterjedtebb magyar lap lett. Ha legelterjedtebb, úgy önkénytelenül érthetőleg a **legkedveltebb** is.

S mint lett az? Erre méltán büszke lehet. Mert becsületesen és lankadatlanul lobogtatta, soha sem visszavonva a divatos áramlattal, azt a zászlót, melyet tíz év előtt kitűzött: a **szabadelvűség** zászlaját. Pedig a legutóbbi tíz év alatt is sokszor rossz idő járt erre a zászlóra. . . S ha ma — reneteg olvasó-táborral a háta mögött — diadalmasan tekinthet vissza a Pesti Hirlap a lobogó alatt kivívott sikereire: méltán tölti el meglegedés a multra, bizalom a jövőre nézve.

Szabadelvűség, függetlenség! Ez volt s ez lesz jelszava és iránya jövőre is a Pesti Hirlapnak.

Függetlenség minden irányban! Ebben rejlik a lap ereje, melynél fogva minden kötelező tekintetek nélkül megmondhatja az igazat mindenkinek: a kormányknak és az támogató többségnek ép úgy, mint az ellenzéknek. Sohasem hízogva a közönség hullámzó szeszélyének sem; sohasem a közönség után, de mindig előtte járva annak.

Ezt a programot, ezt az irányt valják maguknak azok a különböző pártállású kitűnő **publicisták**, kik a **Pesti Hirlap** politikai és társadalmi cikkeit írják.

A politikától eltekintve, a **Pesti Hirlap** tároált is legelsőrendű szépirodalmi erők szolgálatát. Ugy, hogy ma nincs lap, mely társadalmi cikkeiben vetélkedhetne a Pesti Hirlappal.

De nem vélekedhetik — közelsmerés szerint — a tartalom bősége, változatossága és élénksége dolgában sem. Annyi szórakoztató közleményt, tréfás karcolatot, pikantériát, s a mellett annyi hasznos ismeretterjesztő cikket ma kétségbevonhatlanul egy más lap sem hoz.

Elég legyen a **Mikszáth Kálmán** által írt, — „**A t. Házból**” című — közkeletű országgyűlési karcolatokra, továbbá a fővárosi közgyűlésekről és törvényszéki esetekről írott mulattató rajzokra, tréfás leírásokra, apróságokra, stb. hivatkozni.

A **Pesti Hirlapnak** van ma legbővebb napilír-, színház- és törvénykezési rovata.

A távirati tudósításokra oly gondot fordít, hogy ma már a hirrovat (hazai hírek) nagyobb részét is sürgönyök képezik, mert a Pesti Hirlapnak már az express-level sem jön elég gyorsan.

A külföldi nevezetesebb politikai és nem politikai eseményekről pedig az összes európai fővárosokból saját megbízott tudósítói küldenek — költiséget nem kímélve — mindig lehetőleg kimerítő sürgönyöket.

Specialitását képezi még a Pesti Hirlapnak a mindenki által oly szívesen olvasott, tanulságos és szórakoztató **szekesztől üzenetek** rovata; (naponta több, mint az összes napilapoké egész heten át, mi a szerkesztőség és olvasó közönség között fennálló szíves és családias viszonyról tesz élénk tanúságot).

S bár a legdiszesebb kiállításban naponta (a hétfőt kivéve) két teljes ívet — 16 oldal — fölvetve gott állapotban ad az olvasó kezébe, külön kedvezményül hetenkint még egy **zenemlékletet** is kapnak a lap előfizetői, teljesen ingyen. Oly kedvezmény, minőt ma egyetlen európai lap sem nyújt közönségének.

Előfizetés — legelőszörűbben postautalványval — a hó bármely napjától kezdve eszközölhető s az előfizetési pénzek a **Pesti Hirlap** kiadóhivatalába (Budapest, nádor-utca 7. sz.) küldendők.

Levelező lapon nyilvánított óhajra a **Pesti Hirlap** egy héti ingyen és bérmentve kapható mutatóványul.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nádor-utca 7. sz.

Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr.

Hirdetés.

Harsányi Ottó díszmá, norinbergi, rövidáru és varrógép raktárába Orosházán egy jó nevelésű erkölcsös keresztény fiu **tanonczul** azonnal felvétetik. Értekezhetni levélileg.

Hirdetés.

őzv. Bakay Danielnének a Selyem utcában levő házában egy kényelmes lakás SzentMihály napjától kiadó. Értekezhetni a tulajdonosnőnél.

Nyomtatott Szarvason, a kiadótulajdonos Szikes Antal könyvnyomdájában 1889.

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

A szarvasi járás tekintetes főszolgabírája, mint iparhatóság részéről folyó évi június hó 27-én kelt 2413—89, számú határozatával részemre az üzletemben felhalmozott árúk végeladása engedélyeztetvén ennél fogva van szerencsém a t. közönség figyelmét felhívni arra, hogy a f. évi július hó 1-től kezdődőleg három hónap keresztiül, az üzlettel szemben felállított helyiségben, az üzletemben nagy készletben meglevő **női és férfi kalapok, fehérneműk, nap és esernyők, csipkék szalagok** és mindennemű e szakmába vágó divataruk jóval a beszerzési áron alul rendkívül olcsón fognak végeladásra bocsájtatni. A tisztelt közönség minél tömegesebb látogatását kéri

Silberstein Fülöp.

ELŐFIZET
Egész évre 5
Félévre 3
Negyedévre 1
SZERKESZ
Búra utca,
hova a lap s
szét illető k
külden
Kézirat
adatnak

Jelen
felbe lép
Isten
suhant el
Vala
ígértünk
reklám d
most is,
és mondj
zászlóni r
törékvés,
jobbjai k
Elsim
általában
— még
jától; s
volt alkal
lovon ut
a már el
nünket, k
közönség
nyugtatis
kiérdemel
szolgálat
E t
Szarvas v
séghez, m
lyástól füg
mi érdeke
ségét, —
zetlen vál
nyolja az
szerkesztő
érdekébet
Prog
a multbar
Szolg
nosat az
E cz

Nincs egy
Ahol ne l
Hol forró
Kezedet tá
Ahol zava
Üdvünk a
Nincs ily
S nyil

Ha
Ha
De
Mik
S h
Tal
Am
Az